

Kognitīvu traucējumu un depresijas simptomu sastopamība pacientiem ar nozīmīgu aterosklerozi

Elīna Pūcīte¹, Evija Miglāne¹, Dainis Krieviņš²,
Andrejs Millers¹, Ildze Krieviņa³, Jolanta Dadzīte³

¹Rīgas Stradiņa universitāte, Neuroloģijas un
neiroķirurģijas katedra, Latvija

²Latvijas Universitāte, Medicīnas fakultāte

³Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Neuroloģijas klīnika, Latvija

Ievads. Visbiežāk par vaskulāru demenci vai vaskulāru depresiju tiek runāts pēc pārciestiem asinsrites traucējumiem. Tomēr pēdējā laikā literatūrā ir izvirzītas hipotēzes par progresējošu kognitīvās funkcijas pasliktināšanos vai depresijas simptomu attīstību pacientiem ar nozīmīgu miega artērijas stenozī.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis ir noteikt kognitīvu traucējumu un depresijas sastopamību pacientiem ar izteiktu aterosklerozi.

Kognitīvie traucējumi un depresīvie simptomi tika analizēti 118 pacientiem ar nozīmīgu aterosklerozi: nozīmīgu miega artērijas stenozī (MAS, n = 87, vidējais vecums 69,36 ± 8,52 gadi), nozīmīgu perifēro artēriju slimību (PAS, n = 20, vidējais vecums 66,75 ± 10,7 gadi) un nozīmīgu kardiovaskulāru slimību (KVS, n = 11, vidējais vecums 74,46 ± 5,34 gadi).

Visiem pacientiem ar nozīmīgu PAS un KVS miega artērijas stenozē bija ≤ 50 %, bet nozīmīgas miega artērijas stenozes grupā tā bija > 70 %. Kognitīvā funkcija tika novērtēta ar *Montreal Cognitive Assessment Scale* (MoCA) un depresīvie simptomi – ar PHQ-9.

Rezultāti. Kognitīvi traucējumi (MoCA ≤ 26) tika novēroti 45 % (n = 9) pacientu ar PAS, 54,5 % (5) pacientu ar KVS un 60,9 % (53) pacientu ar MAS (p = 0,315). Salīdzinot kognitīvo funkciju pacientiem ar nozīmīgu MAS un pacientiem, kuriem miega artērijas stenozē bija ≤ 50 % (PAS un KVS), MoCA ≤ 26 tika novērota mazāk nekā pusei pacientu (45,2 %, n = 14) ar miega artērijas stenozī ≤ 50 % (p = 1,128; OR = 1,893; 95% TI 0,8–4,13).

Depresijas simptomi (PHQ-9 > 10) tika novēroti 5 % (n = 1) pacientu ar PAS, nevienam ar KVS un 12,6 % (n = 1) pacientu ar MAS (p = 0,299). Salīdzinot depresijas simptomu sastopamību pacientiem ar nozīmīgu MAS un pacientiem, kuriem miega artērijas stenozē bija ≤ 50 % (PAS un KVS), PHQ-9 > 10 punkti tika novēroti tikai vienam pacientam (3,2 %) ar miega artērijas stenozī ≤ 50 % (p = 1,136; OR = 4,342; 95% TI 0,5–35,11).

Secinājumi. Lai gan statistiski ticama atšķirība netika pierādīta, tomēr tika novērota tendence, ka pacientiem ar nozīmīgu miega artērijas stenozī kognitīvi traucējumi un depresijas simptomi ir biežāk sastopami nekā pacientiem ar nenozīmīgu miega artērijas stenozī.